

Mozgás (אר קלט)
עיתון יומי בלתי מפלגתי
העורך: ד"ר מרסון החתומה: דוד שו
תל-אביב: מורה חדש בע"מ. ת"א רח 1111

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Eisenhower betérjesztette Amerika közelkeleti tervét

Gazdasági segélyalapot ajánl — az arab államok számára és követeli a propagandaháború megszüntetését. — Gromiko ismét Törökországot fenyegeti

Az Egyesült Államok hat pontból álló közelkeleti tervet nyújtott be az UNO rendkívüli közgyűlésén. Ennek a lépésnek a jelentőségét az U S A azzal is kidomborította, hogy a javaslatot maga Eisenhower ismertette felőrlés beszéd keretében. Eisenhower személyes megjelenése zavarba hozta a szovjet diplomáciát, amelynek politikai körök megítélése szerint, ellenlépésként most Nikita Chruscsevet kellene "felléptetnie" a közgyűlés pódiumán.

Izrael szempontjából az amerikai tervnek különösen két pontja bír rendkívüli fontossággal. Az egyik a közelkeleti fegyverkezési verseny megszüntetésére vonatkozik, a másik pedig nagyarányú gazdasági segélytervet javasol az arab államok számára. A fegyverkezési verseny tekintetében Izrael álláspontját annak a mérlegelése kell, hogy eldöntse, milyen mértékben rendült meg az utóbbi események következtében a fegyverkezési egyensúly Izrael és az arab államok között. Az Eisenhower által felvetett gazdasági segélyterv pedig kizárólag az arab államokra vonatkozik és a létesítendő pénzügyi alapot is az arab államok kezelik. Politikai körökben természetesen élénk érdeklődést keltett, hogy Izrael ebből a tervből teljesen kimaradt. Az izraeli külügyminisztérium nem mondott véleményt ebben a kérdésben és most még korai volna következtetéseket levonni abból, hogy milyen taktikai okok és érdekek vezették az amerikai kormányt, amikor Izraelt nem említette meg a tervvel kapcsolatban.

New-York, (Reuter és AFP). — Eisenhower elnök szerdán, az UNO-közgyűlés rendkívüli ülésének megnyitóján hat szakaszban álló tervet nyújtott be a Közelkelet békéjének megteremtésére és gazdasági fejlesztésére vonatkozólag.

A terv lényege: UNO hadsereg kiküldése a Közelkeletre, a fegyverkezési verseny megakadályozása és az övezet gazdasági felvirágztatása. Beszédében Eisenhower elnök megismételte azt az ígérteit, hogy az amerikai hadsereg maradvékait fel fogja kivonni Libanonból, mielőtt Libanon törvényes kormánya azt kéri fogja, vagy amikor az országot — az UNO vagy más tényezők megfelelő intézkedése következtében — nem fogja többé veszély fenyegetni.

Eisenhower elnök azt mondta, hogy az amerikai UNO-delegáció a közgyűlésen támogatni fogja azt az irányzatot, amelynek célja biztosítani Libanon függetlenségét és területi integritását, hogy a libanoni nép továbbra is saját maga döntessen politikai sorsát illetően.

A továbbiakban Eisenhower elnök megemlítette Jordániát, amely szerinte súlyos és sürgős problémát képvisel. "Ha nem lépünk közbe azonnal Jordániában — mondotta — újabb veszélyes krízis állhat elő, mert a „közvetett agresszió” módszere, amely jelenleg érezeti hatását Jordániában, olyan viszályokhoz és bonyodalmakhoz vezet, amelyek veszélyeztetik a békét. Különleges felelősség hárul az UNO-ra, mert az ő hatáskörébe tartoznak azok a palesztinai fegyverszüneti

UNO határozatot, amely arról intézkedik, hogy az egyik állam ne forduljon felülően rádióadásokkal egy másik állam polgáraihoz. Hiszem — folytatta Eisenhower elnök —, hogy az UNO-közgyűlésnek ismét ratifikálnia kell erre vonatkozó politikáját, tanulmányoznia kell annak módját, hogyan lehet pontosan feljegyzeni mindazokat a rádióadásokat, amelyekben a nemzeti határok ellen uszítanak a Közelkeleten, ugyancsak vizsgálja felül azokat a panaszokat, amelyekben egyes államok azt hangoztatják, hogy ennek a propagandának következményeképpen nemzeti biztonsáruk veszélyeztetve van.

Eisenhower elnök azt ajánlotta, hogy az UNO-főtitkár kezdjen azonnal tanácskozásokat a közelkeleti arab államok kormányaival annak megállapítására, hogyan lehet felállítani — övezeti bázison — az arab államok gazdasági fejlesztését előmozdító intézményt.

Ez az intézmény — mondotta — az arab államok vezetése alatt kell, hogy álljon. Az intézmény anyagi támogatásban fog részesülni más államok, köztük Amerika (Folytatás a 4-ik oldalon.)

Megkezdtek egy amerikai tengerész ezred behajózását Libanonban

A szovjet sajtó szemfényvesztésnek minősíti az 1800 katoná távozását

Beirut, (Reuter). — Az amerikai haditengerészet Libanonban állomásozó egyik ezredre parancsot kapott, hogy hagyja el az ország területét. Az evakuációs akció, amely szerda reggel kezdődött meg, előreláthatólag három napot fog igénybe venni. Az ezred 1800 tagját a 6-ik amerikai flotta csapatszállító gőzösein helyezik el, ahol „uszó tartalékcsapatságot” kapnak beosztást. A katonákat, akik beiruti kikötőben, valamint a városból északra és délre terjedő partvidékeken állomásoztak, a hajnali órákban kezdték behajózni. Ezzel egyidejűleg berakták a felszerelést is, amely többek között tankokból és nehéz kotrógépekből áll. Az ezred majdnem egy hónapig állomásozott Libanonban.

A csapatszállító gépek másfél kilométernyire a parttól vetettek horgonyt, a katonák kis motorcsónakokon közelítették meg a hajókat és felszálltak azok fedélzetére.

Az Izvesztija, a szovjet kormány hivatalos lapja szerda reggeli számában foglalkozik az amerikai hadsereg libanoni evakuálásával és azt írja, hogy ez a „jelképes evakuáció” közösleges képmutatás, amelynek az a

célja, hogy megtéveszse a világ közvéleményét.

A lap azt írja, hogy az evakuációt gondosan előkészítették, hogy pontosan akkor kezdődjék, amikor az UNO-ban megkezdik a közelkeleti vitát, valójában azonban nem változtat azon a tényen, hogy Amerika megszállta Libanont.

A továbbiakban a lap azt írja, hogy a nemzetközi rend őrségéről szóló terv szintén ezt a célt szolgálja: állandó jelleggel köicsönözni a libanoni és jordániai megszállásnak. NASSER HÁBORUVAL FENYEGETŐZIK, HA IZRÁEL BEVONUL JORDÁNIÁBA Kairó, (Reuter). — Az El Achram kairói lap szerint Abdul Nasser azt mondotta Eisenhower elnök különmegbízottjának Rubert Murphy-nak, hogy az Egyesült Arab Köztársaság hadserege megvédi Jordániát, amennyiben Izrael megtámadná. A lap szerint Murphy megkérdezte Nassert, milyen lépéseket fog tenni az Egye-

TENGERALATTI ÓRIÁS TARTALYHAJÓT ÉPITENEK ANGLIÁBAN

Atomenergia fogja hajtani

London, (Reuter). — Londonban tegnap bejelentették, hogy Anglia tervbe vette a világ első atomerőre berendezett tengeralattjáró tartályhajójának a megépítését. A Saunders Rou céget, amely repülőgépeket, helikoptereket és hajókat gyárt, felkérték, hogy

készítsen előzetes tervet egy 80 ezer tonnás tengeralattjáró-tartályhajóról, amelynek óránkénti sebessége körülbelül 35 tengeri csomó kell, hogy legyen. A tervet finanszírozó Mitchell nevű műszaki vállalat szövegíróje kijelentette, hogy a tengeralattjáró tartályhajót a kanadai Hudson-öbölbeli való vasérc szállítására fogják felhasználni, vagy pedig olajat fog vinni Angliába a Közelkeletből.

A varsói sajtó arról számol be, hogy egy önértékes apa meggyilkolta a tanítónőt, aki elemista kislányát elbuktatta.

LUDDON SZALLNAK LE az Amman—Nicosia járat repülőgépei

Az izraeli polgári repülésügyi hatóság és az angol nagykövetség között létrejött megállapodás értelmében máától kezdve a Nicosia-ammani polgári repülőjárat gépei Luddon keresztül fognak közlekedni, mindkét irányban. A járatokat az Eagle Aviation Company légiforgalmi vállalat Viking típusu gépei bonyolítják le, hetenként kétszer.

Az izraeli hatóságok az UNO-hoz tartozó nemzetközi repülésügyi szervezet (Convention of Civil Aviation of I. C. A. O.) alapokmánya értelmében adták meg hozzájárulásukat, amely szerint a szervezethez tartozó államok kötelesek átengedni a polgári utasjáratok gépeit. Az izraeli hatóságok egyes alkalmakkor már a múltban is megengedték a vállalat gépeinek, hogy pihenőállomást tartsanak Luddon, de nem volt rendszeres légijárat Izraelen keresztül.

Amerika megvédi Izrael függetlenségét

New-York, (STA). — A New-York Timesben tegnap cikk jelent meg a lap washingtoni tudósítója, James Ratson tollából, amely szerint az Egyesült Államok kormánya mindenképp megvédi Izrael függetlenségét, de ebben a pillanatban nincs szándékában ezen elhatározását Izraelnek szóló határgarancia formájában kifejezésre juttatni.

A cikkíró szerint az amerikai külügyminisztériumnak szándékában van figyelmeztetni az illetékeseket, hogy az arabok és kommuniszták „közvetett támadásai” elkerülhetetlenül háborúhoz vezetnek.

Az egyiptomi delegátus „az erőszakot való tartózkodást igéri”

Jordánia: „Agresszió fenyeget bennünket”

New-York (Reuter). — Gromiko után Abdul Mo-naim Rifai, Jordánia UNO-delegátusa szólalt fel, aki három perces beszédében azt mondta, hogy országot közvetett agresszió veszélye fenyegeti.

— Országom — mondotta Rifai —, közvetett támadás veszélyének van kitéve. Amikor ellenállunk ennek a nyomásnak, nem állunk egyedül a csatasorban. Eisenhower elnök szavai reménnyel töltötték el a kis államok szívét.

Beszéde végén a jordáni delegátus megjegyezte, hogy küldöttsége rövidesen konkrét formában is be akarja terjeszteni panaszát és ismerteteni akarja véle-

ményét a Közelkelet aggasztó helyzetéről.

EGYIPTOM A BENEMAVATKOZÁS ELVÉRŐL...

Dr. Mahmud Fauzi, az Egyesült Arab Köztársaság delegátusa azt mondta, kormánya a legkomolyabban aggódik amiatt, hogy Amerika és Anglia halogatja csapatainak kivonását Libanonból és Jordániából. Az UNO-közgyűlés előtt — mondotta — egyetlen kérdés áll: ezeknek a fegyveres erőknek azonnali kivonása. Az Egyesült Arab Köztársaság örömmel hal-lotta, hogy Amerika ki akarja vonni csapatait, de mélyszéges aggodalom tölti el amiatt, hogy nem jelöltek meg határidőt ennek végrehajtására.

A mi országunkban — folytatta Fauzi — 1882-ben léptek partra az angol csapatok és ettől az időponttól kezdve számtalanszor ígérték meg a legünnepelelyesebb formában, hogy csapatokat a legközelebb kivonják. A valóságban pedig 73 év telt el, míg Anglia ezt az ígérteit beváltotta. Örö-münkre azonban van okunk hinni, hogy az amerikai csapatok libanoni kivonása hamar be fog fejeződni. Egyiptom delegátusa a továbbiakban az UNO alapokmányára hivatkozott, amely szerint nemzetközi bonyodalmak rendezésében nem szabad erőszakot igény be venni.

Az Arab Köztársaság maga részéről szigorúan respektálni fogja ezt az elvet, viszont „amíg Anglia nem vonja ki csapatait Jordániából, állandó fenyegetésben élünk”.

Eisenhower elnök beszédére vonatkozólag Fauzi azt mondta, hogy még nem volt ideje behatóan tanulmányozni a „szöveget, viszont Oroszországnak az a követelése, hogy a Nyugat vonja ki azonnal csapatait a Közelkeletből, igen mérsékelt, és a közgyűlés feladata, hogy ezt rokonszenvvel mérlegelje.

Beszéde végén dr. Fauzi annak a reményének adott kifejezést, hogy „mindannyian a legnagyobb erőfeszítéseket fogjuk tenni a testvériség és a világbéke érdekében”.

Felkeléstől tartanak Jordániában

New-York, (STA). — Az AP hírszolgálati iroda megbízható információkra támaszkodva közölte, hogy az angol kormányhoz hivatalos figyelmeztetés érkezett, amely szerint Jordániában minden pillanatban felkelés törhet ki Hussein király ellen. A felkelést a jordániai hadsereg is támogatja.

Emelkedett a légi tranzitforgalom

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Juliusban 47 százalékkal emelkedett az Izraelen keresztülhaladó repülőjáratok utasforgalma, az elmúlt év megfelelő időszakával összehasonlítva. A közlekedésügyi minisztérium szövegíróje tegnap közölte, hogy 232 nemzetközi repülőjárat lebonyolítása által 7 ezer utas érkezett légiúton Izraelbe és több mint 9.000 hagyta el az országot az elmúlt hónap folyamán. — Ugyanezen idő alatt több mint 186 tonna teheráruforgalmat bonyolítottak le repülőgépen. A postaszállítmányok súlya 36 tonnát tett ki júliusban.

A Hamasbir betársult a Dizengoff hajózási vállalatba

A tel-avivi Dan szállóban tegnap este cocktail-partyt rendeztek abból az alkalomból, hogy a Hamasbir Hámmerkázi egyenlőjű társaság betársult a „Dizengoff—Nyugat-Afrika” hajózási vállalatba. J. Effer, a Hamasbir Hámmerkázi igazgatója közölte, hogy a Hamasbir élénk kereskedelmi tevékenységet folytat Nyugat-Afrikában.

Még nem határozott

az Egyesült Nemzetek Szervezete a Közepkelet ügyében, de befejezett tény, hogy a VITA új fagyaltporából — mandula és földieper — készült fagyaltok ízesetek és üdítők a meleg nyári napokban. — Vegyen még ma és próbálja ki.

Hűséges munkatársunk DAVID GRUBI elhunyt Családjának őszinte részvétünket fejezzük ki. VARDA FODRÁSZ-SZALON igazgatósága és személyzete

AZ UJ KELET TEL-AVIV uj telefonszáma 1958 AUGUSZTUS 15-TŐL: 31677

